

DZIENNIK URZĘDOWY

KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO

Warszawa, dnia 31 stycznia 2008 r.

Nr 1**TREŚĆ:**

Poz.:

UCHWAŁY

- 1 – Uchwała Nr 2/2008 KNF z dnia 7 stycznia 2008 r. w sprawie trybu wykonywania nadzoru bankowego.

OGŁOSZENIE

- 2 – Ogłoszenie z dnia 11 stycznia 2008 r. w sprawie ustalenia wysokości maksymalnej stopy technicznej.

KOMUNIKAT**KOMISJI EGZAMINACYJNEJ DLA DORADCÓW INWESTYCYJNYCH**

- 3 – Komunikat Nr 45 Komisji Egzaminacyjnej dla doradców inwestycyjnych z dnia 18 stycznia 2008 r. w sprawie ustalenia zakresu tematycznego sprawdzianu umiejętności.

1

Uchwała Nr 2/2008
Komisji Nadzoru Finansowego
z dnia 7 stycznia 2008 r.

w sprawie trybu wykonywania nadzoru bankowego

Na podstawie art. 11 ust. 1 oraz art. 3 w związku z art. 1, ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz.U. Nr 157, poz. 1119 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1.1. Uchwała ustala tryb wykonywania nadzoru bankowego w zakresie określonym ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.), zwaną dalej „ustawą – Prawo bankowe”, ustawą z dnia 12 września 2002 r. o elektronicznych instrumentach płatniczych (Dz.U. Nr 169, poz. 1385 z późn. zm.) oraz innymi ustawami regulującymi działalność banków.

2. Nadzór, o którym mowa w ust. 1, obejmuje:

- 1) rozpatrywanie wniosków związanych z tworzeniem, organizacją i działalnością banków, oddziałów i przedstawicielstw banków zagranicznych oraz przedstawicielstw instytucji kredytowych, zwanych dalej „bankami”, a także instytucji pieniądza elektronicznego;
- 2) działalność o charakterze regulacyjnym;
- 3) nadzór o charakterze analitycznym;
- 4) wykonywanie czynności kontrolnych;
- 5) przyjmowanie zawiadomień o zamiarze prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz przesyłanie zawiadomień o zamiarze prowadzenia działalności przez banki krajowe

na terytorium innego państwa członkowskiego (państwa goszczącego w rozumieniu art. 4, ust. 1 pkt 23 ustawy – Prawo bankowe), a także o zamiarze wykonywania na terytorium państwa goszczącego przez instytucję finansową mającą siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej czynności, o których mowa w art. 5, ust. 2 i art. 6 ust. 1, pkt 1–4 i pkt 6–8 ustawy – Prawo bankowe.

3. W ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 2, pkt 3 i 4, wykonywany jest nadzór skonsolidowany na zasadach określonych w rozdziale 11b ustawy – Prawo bankowe oraz nadzór uzupełniający na zasadach określonych w ustawie z dnia 15 kwietnia 2005 r. o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego (Dz.U. Nr 83, poz. 719 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o nadzorze uzupełniającym”.

4. Zadania nadzoru bankowego sprawowanego przez Komisję Nadzoru Finansowego, zwaną dalej „Komisją”, wykonuje Pion Nadzoru Bankowego Urzędu Komisji, zwany dalej „PNB”.

§ 2.1. PNB bada, czy składane do Komisji wnioski o wydanie zezwolenia lub wyrażenie zgody oraz zawiadomienia o zamiarze prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zawiadomienia o zamiarze prowadzenia działalności przez banki krajowe na terytorium państwa goszczącego lub zawiadomienia o zamiarze wykonywania na terytorium państwa goszczącego przez instytucję finansową mającą siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej czynności, o których mowa w art. 5, ust. 2 i art. 6, ust. 1, pkt 1–4 i pkt 6–8 ustawy – Prawo bankowe zawierają informacje niezbędne do ich przyjęcia i rozpatrzenia, a w szczególności czy spełniają wymogi określone w przepisach ustawy – Prawo bankowe oraz innych przepisach.

2. PNB bada również, czy do wniosku o wydanie zezwolenia na utworzenie banku spółdzielczego, nie spełniającego wymogów w zakresie kapitału, o których mowa w art. 32 ust. 1 ustawy – Prawo bankowe, dołączona jest deklaracja właściwego banku, w którym bank ten będzie zrzeszony, stwierdzająca zamiar przyjęcia banku do zrzeszenia.

§ 3.1. W zakresie niezbędnym do wydania przez Komisję zezwoleń, o których mowa w art. 30a ustawy – Prawo bankowe, PNB dokonuje oceny sytuacji prawnej i finansowej założycieli banku. Ocena dokonywana jest na podstawie dokumentów i informacji, o których mowa w § 6 pkt 1 i 2 uchwały Nr 1/2002 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 10 stycznia 2002 r. w sprawie wykazu dokumentów załączanych do wniosków do Komisji Nadzoru Bankowego w sprawach o wydanie zezwolenia na utworzenie banku, o wyrażenie zgody na powołanie członków zarządu banku oraz do informacji o składzie zarządu przedstawianej Komisji Nadzoru Bankowego przez radę nadzorczą banku (Dz.Ur. NBP Nr 1, poz. 1 oraz z 2007 r. Nr 3, poz. 10), z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w § 6 pkt 3 wskazanej uchwały.

2. W przypadku gdy fakt pozostawania założyciela w stosunku zależności od określonego podmiotu wpłynąć

może na ustalenie, czy założyciel daje rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania bankiem, PNB ocenia, na podstawie dokumentów i informacji, które wymagane są w przypadku wnioskodawcy, sytuację prawną i finansową również podmiotu dominującego.

§ 4.1. PNB bada, czy projektowany statut odpowiada warunkom określonym w art. 31, ust. 3 ustawy – Prawo bankowe, w szczególności czy jednoznacznie określone zostały czynności bankowe oraz inne rodzaje działalności bankowej, a także czy projektowany statut nie spowoduje skutków, o których mowa w art. 37 tej ustawy.

2. W zakresie niezbędnym do wydania przez Komisję zezwolenia na zmianę statutu PNB analizuje uzyskane od wnioskodawcy:

- 1) aktualny odpis z Krajowego Rejestru Sądowego;
- 2) aktualny statut banku, poświadczony zgodnie z postanowieniami odrębnych przepisów;
- 3) dokument stwierdzający treść projektowanych zmian w statucie banku wraz z uzasadnieniem tych zmian;
- 4) informację o sposobie opłacenia akcji, a jeżeli wniesiony ma być wkład niepieniężny – również informację o rodzaju i wartości tego wkładu oraz dane umożliwiające stwierdzenie, że spełnia on wymogi określone w art. 30, ust. 2 i 5 ustawy – Prawo bankowe; jeżeli zmiana statutu dotyczy wysokości kapitału zakładowego PNB bada również, czy w wyniku objęcia przez akcjonariuszy akcji nowej emisji nie zostały przekroczone granice, o których mowa w art. 25, ust. 1 ustawy – Prawo bankowe.

§ 5.1. PNB bada, czy załączony do wniosku o wydanie zezwolenia na utworzenie banku program działalności i plan finansowy banku zawierają:

- 1) informacje dotyczące przewidywanego terytorialnego zakresu działalności;
- 2) określenie kręgu klientów, którym bank zamierza świadczyć usługi, i możliwości ich pozyskania oraz ocenę konkurencyjności wobec innych banków;
- 3) przewidywane bilanse i rachunki wyników, ze szczególnym omówieniem kosztów i przychodów, podziału zysków, wskazaniem źródeł i sposobu pokrycia strat dla okresu co najmniej 3 lat, a także założenia dotyczące czynności obrotu dewizowego, jeżeli bank zamierza w tym okresie wykonywać takie czynności.

2. PNB bada, czy program działalności i plan finansowy uwzględniają wymagania dotyczące prawidłowego prowadzenia działalności bankowej, wynikające z ustawy – Prawo bankowe i innych przepisów.

§ 6.1. PNB bada, czy pomieszczenia, w których prowadzona będzie działalność bankowa, posiadają odpowiednie urządzenia techniczne, należyście zabezpieczające przechowywane w banku wartości, z uwzględnieniem zakresu i rodzaju prowadzonej działalności bankowej, oraz zapewniające odpowiednią obsługę klientów banku.

2. W celu dokonania ustaleń, o których mowa w ust. 1, PNB analizuje w szczególności przedstawione przez założycieli dokumenty określające sytuację prawną obiektu, sposób jego pozyskania oraz opinię podmiotu posiadającego uprawnienia, o których mowa w art. 27, ust. 1 i art. 29,

ust. 1 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz.U. z 2005 r. Nr 145, poz. 1221 z późn. zm.) stwierdzającą możliwość wykorzystania lub zaadaptowania obiektu na cele bankowe.

§ 7.1. W zakresie niezbędnym do wydania przez Komisję decyzji, PNB dokonuje oceny, czy kandydaci przewidziani do pełnienia w banku funkcji prezesa lub członka zarządu spełniają wymagania, o których mowa w art. 22b i art. 30 ustawy – Prawo bankowe. PNB analizuje przedstawione przez wnioskodawców dokumenty i informacje, o których mowa w uchwale wskazanej w § 3 ust. 1.

2. PNB bada, czy nie zachodzą inne okoliczności dotyczące kandydatów, o których mowa w ust. 1, które w razie zatajenia i późniejszego ujawnienia mogłyby wpłynąć negatywnie na zaufanie klientów do banku.

3. PNB ponadto bada, czy co najmniej 2 osoby przewidziane do objęcia w banku funkcji członków zarządu, w tym prezes zarządu banku, posiadają wykształcenie i doświadczenie niezbędne do kierowania danym bankiem, w szczególności, czy mają odpowiedni staż pracy w bankowości lub innych instytucjach finansowych oraz czy władają językiem polskim i posiadają dobrą znajomość polskiego systemu bankowego.

4. W zakresie niezbędnym do wydania przez Komisję decyzji, o której mowa w art. 30, ust. 1a ustawy – Prawo bankowe, PNB gromadzi i analizuje dokumenty i informacje dotyczące przyjętych przez bank rozwiązań gwarantujących ostrożne i stabilne zarządzanie bankiem, pomimo braku udowodnionej znajomości języka polskiego kandydata na prezesa lub innego członka zarządu banku.

§ 8.1. W zakresie niezbędnym do wydania przez Komisję uchwały w sprawie, o której mowa w art. 27, ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 99, poz. 919 z późn. zm.), PNB dokonuje oceny, czy kandydaci ubiegający się o pełnienie w banku hipotecznym funkcji powiernika i jego zastępcy spełniają wymagania, o których mowa w art. 27, ust. 3 tej ustawy. Do dokonania oceny stosuje się odpowiednio postanowienia § 7 ust. 1.

2. Ponadto PNB analizuje przedstawione dokumenty i informacje o kandydatach, dotyczące:

- 1) życiorysu zawodowego, ze szczególnym uwzględnieniem pracy w instytucjach finansowych, poprzez wskazanie pełnionych funkcji i związanej z nimi odpowiedzialności oraz doświadczenia w pracy w innych instytucjach;
- 2) posiadanej wiedzy w zakresie rynku nieruchomości i rynku kapitałowego;
- 3) ubiegania się o stanowisko w innych tworzonych lub działających instytucjach finansowych i niefinansowych.

3. PNB bada, czy nie zachodzą inne okoliczności dotyczące kandydatów, o których mowa w ust. 1, które w razie zatajenia i późniejszego ujawnienia mogłyby wpłynąć negatywnie na zaufanie klientów do banku.

§ 9.1. W zakresie niezbędnym dla wydania przez Komisję decyzji, o których mowa w art. 25 ustawy – Prawo bankowe, PNB dokonuje oceny sytuacji prawnej i finansowej osób zamierzających nabyć lub objąć akcje bądź prawa z akcji banku na podstawie dokumentów, o których mowa w § 3 ust. 1.

2. W zakresie niezbędnym do wydania przez Komisję decyzji o uznaniu danego podmiotu za podmiot dominujący, PNB gromadzi dokumenty i informacje świadczące o wywieraniu przez dany podmiot znaczącego wpływu na inne podmioty.

3. W zakresie niezbędnym do wydania przez Komisję decyzji o uznaniu podmiotu za podmiot posiadający bliskie powiązania z bankiem, ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 10. W zakresie niezbędnym dla wydania przez Komisję decyzji, PNB dokonuje oceny wniosku o wydanie zezwolenia na otwarcie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przedstawicielstwa banku zagranicznego lub instytucji kredytowej, w szczególności na podstawie uzyskanych od wnioskodawcy następujących dokumentów i informacji:

- 1) statutu banku zagranicznego oraz wyciągu z rejestru prowadzonego przez właściwe dla kraju pochodzenia banku zagranicznego władze sądowe lub administracyjne;
- 2) oświadczenia właściwych władz banku zagranicznego lub instytucji kredytowej o zamiarze otwarcia i prowadzenia przedstawicielstwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) oświadczenia właściwych władz banku zagranicznego lub instytucji kredytowej, że w swojej działalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej będzie przestrzegać przepisów prawa polskiego, w szczególności, że:
  - a) przedstawicielstwo będzie prowadziło działalność wyłącznie w zakresie reklamy i promocji banku zagranicznego lub instytucji kredytowej, w granicach ustalonych w zezwoleniu,
  - b) przedstawicielstwo nie będzie zaciągać zobowiązań nie dotyczących jego funkcjonowania,
  - c) przedstawicielstwo nie będzie świadczyć jakichkolwiek czynności w interesie innego podmiotu niż reprezentowany bank zagraniczny lub instytucja kredytowa;
- 4) życiorysu zawodowego kandydata do pełnienia funkcji przedstawiciela banku zagranicznego;
- 5) raportu rocznego banku zagranicznego za ostatni rok;
- 6) pełnomocnictwa udzielonego przez bank zagraniczny lub instytucję kredytową osobie upoważnionej do reprezentowania banku zagranicznego lub instytucji kredytowej w sprawie otwarcia przedstawicielstwa.

§ 11.1. W zakresie niezbędnym do stwierdzenia, czy spełnione zostały określone w art. 36, ust. 3 ustawy – Prawo bankowe warunki do wydania przez Komisję zezwolenia na rozpoczęcie przez bank lub oddział banku zagranicznego działalności operacyjnej, PNB przeprowadza w uzgodnionym z bankiem terminie kontrolę w zakresie obejmującym w szczególności sprawdzenie:

- 1) zgodności ze stanem faktycznym danych zawartych w dokumentach stanowiących podstawę zezwolenia na utworzenie banku, a zwłaszcza:
  - a) prawidłowości dokonania wpłat kapitału założycielskiego,
  - b) źródeł pokrycia kosztów organizacji,
  - c) składu zarządu banku,
  - d) składu akcjonariuszy – założycieli (księga akcji),
  - e) stanu prawnego obiektu przeznaczanego na siedzibę banku,
  - f) zgodności aktu notarialnego i wpisów w rejestrze handlowym z decyzją Komisji i statutem;
- 2) wyposażenia banku w zestaw wewnętrznych regulaminów i instrukcji koniecznych do prowadzenia zamierzonej działalności;
- 3) wyposażenia w zestaw stempli i pieczęci;
- 4) wyposażenia banku w niezbędne formularze, druki oraz formularze czekowe;
- 5) stopnia przygotowania (wyszkolenia) personelu;
- 6) stosowanych technik księgowania;
- 7) przygotowania do przekazywania wymaganej przez NBP sprawozdawczości;
- 8) wyposażenia banku w sprzęt i oprogramowanie komputerowe;
- 9) wyposażenia banku w inne podstawowe urządzenia biurowe (w tym połączenia telefoniczne, telexowe i faksowe);
- 10) zapewnienia warunków obsługi kasowej oraz zabezpieczenia wartości przechowywanych w banku;
- 11) zabezpieczenia systemów informatycznych;
- 12) właściwego oznakowania obiektu oraz dostępności i czytelności przeznaczonych dla klientów informacji.

2. Do wykonywania czynności kontrolnych stosuje się odpowiednio postanowienia § 32–36.

§ 12.1. Z przeprowadzonej kontroli, o której mowa w § 11, sporządzany jest protokół i inna dokumentacja zawierająca informacje określone w § 11 ust. 1 oraz wnioski z kontroli wraz z materiałami uzasadniającymi te wnioski. Do protokołu sporządzanego z kontroli postanowienia § 40 stosuje się odpowiednio.

2. Po zakończeniu kontroli Przewodniczący Komisji występuje do Komisji o wydanie zezwolenia na rozpoczęcie przez bank działalności lub odmowę wydania zezwolenia, stosownie do art. 36 i art. 37 ustawy – Prawo bankowe.

§ 13.1. W zakresie niezbędnym do wydania przez Komisję zgody, o której mowa w art. 5, ust. 2 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz.U. Nr 119, poz. 1252 z późn. zm.), PNB analizuje uzyskane od wnioskodawcy:

- 1) aktualny odpis z Krajowego Rejestru Sądowego;
- 2) aktualny statut banku poświadczony zgodnie z odrębnymi przepisami;
- 3) opinię rady zrzeszenia, do którego należy bank, dotyczącą planowanego rozszerzenia zakresu działalności banku;
- 4) plan określający strategię działania banku na rozszerzonym terenie.

2. PNB bada, czy plan, o którym mowa w ust. 1, pkt 4 w szczególności zawiera:

- 1) określenie planowanego rozwoju sieci placówek bankowych i usług świadczonych przez te placówki, z uwzględnieniem istniejących już jednostek organizacyjnych banku oraz specyfiki ich działalności;
- 2) określenie przygotowania kadry banku do planowanego rozszerzenia zakresu prowadzonej działalności;
- 3) określenie kręgu potencjalnych klientów banku na rozszerzonym terenie oraz możliwości i sposobów ich pozyskania;
- 4) oszacowanie przewidywanych kosztów związanych z rozszerzeniem terytorialnego zakresu działalności;
- 5) ocenę konkurencyjności wobec innych banków prowadzących działalność na obszarze objętym wnioskiem.

§ 14.1. W zakresie niezbędnym do przesłania przez Komisję właściwym władzom nadzorczym państwa goszczącego zawiadomienia o zamiarze otwarcia przez bank krajowy oddziału na terytorium tego państwa, PNB gromadzi i analizuje informacje, o których mowa w art. 48c, ust. 2 i 4 ustawy – Prawo bankowe.

2. W zakresie niezbędnym do wydania przez Komisję decyzji, o której mowa w art. 48d ust. 2 ustawy – Prawo bankowe, PNB dokonuje oceny:

- 1) spełnienia wymagań określonych w art. 48c, ust. 2 ustawy – Prawo bankowe;
- 2) adekwatności struktury organizacyjnej banku i jego sytuacji finansowej do zakresu zamierzonej działalności;
- 3) zgodności zamierzonej działalności z przepisami prawa;
- 4) potencjalnego wpływu zamierzonej działalności na ostrożne i stabilne zarządzanie bankiem.

§ 15. W zakresie niezbędnym do przesłania przez Komisję właściwym władzom nadzorczym państwa goszczącego zawiadomienia o zamiarze wykonywania przez bank krajowy na terytorium tego państwa działalności transgranicznej, PNB sprawdza czy zamierzona działalność zgodna jest z udzielonym bankowi zezwoleniem.

§ 16.1. W zakresie niezbędnym do wydania przez Komisję zaświadczenia, o którym mowa w art. 48h, ust. 2a ustawy – Prawo bankowe oraz przesłania właściwym władzom nadzorczym państwa goszczącego zawiadomienia o zamiarze wykonywania na terytorium tego państwa przez instytucję finansową mającą siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej czynności, o których mowa w art. 5, ust. 2 i art. 6, ust. 1, pkt 1–4 i pkt 6–8 ustawy – Prawo bankowe, PNB gromadzi i analizuje informacje, o których mowa w art. 48c, ust. 2 i 4 ustawy – Prawo bankowe oraz bada, czy instytucja ta spełnia warunki, o których mowa w art. 48h, ust. 1 ustawy – Prawo bankowe.

2. W zakresie niezbędnym do wydania przez Komisję decyzji o odmowie przesłania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, postanowienia § 14 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 17. W zakresie zadań związanych z przyjmowaniem przez Komisję zawiadomień o zamiarze prowadzenia

działalności przez instytucje kredytowe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, PNB:

- 1) analizuje potrzebę wskazania warunków, jakie oddział instytucji kredytowej powinien w interesie dobra ogólnego, w szczególności w celu ochrony dóbr konsumenta, zapewnienia bezpieczeństwa obrotu gospodarczego lub zapobieżenia naruszeniom prawa, spełniać przy prowadzeniu działalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i przygotowuje projekt pisma Przewodniczącego Komisji w tej sprawie;
- 2) analizuje, czy działalność określona w zawiadomieniu obejmuje czynności, o których mowa w art. 48j ustawy – Prawo bankowe oraz w Załączniku Nr I do dyrektywy 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe (Dz.U. UE. L 06.177.1).

§ 18. W zakresie niezbędnym do wydania przez Komisję decyzji, o której mowa w art. 124a ustawy – Prawo bankowe, PNB dokonuje oceny przedsięwzięcia i ryzyka towarzyszącego transakcji nabycia przedsiębiorstwa bankowego lub jego zorganizowanej części oraz analizuje uzyskane od wnioskodawcy (nabywcy) następujące dokumenty i informacje:

- 1) aktualny statut wnioskodawcy;
- 2) wypis z Krajowego Rejestru Sądowego lub inny równoważny dokument wydany przez organ kraju siedziby wnioskodawcy;
- 3) uchwały organów wnioskodawcy, wymagane dla zawarcia umowy nabycia przedsiębiorstwa bankowego;
- 4) sprawozdanie finansowe za ostatni rok obrotowy wraz z opinią biegłego rewidenta;
- 5) podstawowe warunki nabycia przedsiębiorstwa bankowego, projekt umowy lub umowę przedwstępną;
- 6) harmonogram realizacji transakcji nabycia przedsiębiorstwa bankowego.

§ 19.1. PNB opracowuje, we współpracy z Pionem Prawno-Legislacyjnym Urzędu Komisji, założenia do projektów uchwał Komisji określających zasady działania banków, zapewniające bezpieczeństwo środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych (regulacje ostrożnościowe), w szczególności określające:

- 1) inne pomniejszenia funduszy podstawowych, ich wysokości, zakres i warunki pomniejszania o nie funduszy podstawowych banku, inne pozycje bilansu banku zaliczane do funduszy uzupełniających, ich wysokość, zakres i warunki ich zaliczania do funduszy uzupełniających banku, pomniejszenia funduszy uzupełniających, ich wysokości, zakres i warunki pomniejszania o nie funduszy uzupełniających banku oraz zakres i sposób uwzględniania działania banków w holdingach przy określaniu sposobu obliczania funduszy własnych;
- 2) zakres i szczegółowe zasady wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, w tym zakres i warunki stosowania metod statystycznych oraz zakres informacji załączanych do wniosków o wydanie zgody na ich stosowanie, zasady i warunki uwzględniania umów przelewu wierzycielności, umów o subpartycypację, umów o kredytowy instrument pochodny oraz innych umów niż umowy przelewu wierzycielności i umowy o sub-

partycypację, na potrzeby wyznaczania wymogów kapitałowych, warunki, zakres i sposób korzystania z ocen nadawanych przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej oraz agencje kredytów eksportowych, sposób i szczegółowe zasady obliczania współczynnika wypłacalności banku, zakres i sposób uwzględniania działania banków w holdingach w obliczaniu wymogów kapitałowych i współczynnika wypłacalności oraz określenie dodatkowych pozycji bilansu banku ujmowanych łącznie z funduszami własnymi w rachunku adekwatności kapitałowej oraz zakres, sposób i warunki ich wyznaczania;

- 3) szczegółowe zasady i warunki uwzględniania zaangażowań przy ustalaniu przestrzegania limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań, zaangażowania wobec których nie stosuje się przepisów dotyczących limitów koncentracji zaangażowań i dużych zaangażowań oraz warunki, jakie muszą one spełniać, zaangażowania, wobec których wymagane jest uzyskanie zgody Komisji na niestosowanie przepisów dotyczących limitów koncentracji zaangażowań i dużych zaangażowań oraz zakres i sposób uwzględniania działania banków w holdingach w obliczaniu limitów koncentracji zaangażowań;
- 4) szczegółowe zasady funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowe warunki szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego.

2. Projekty, o których mowa w ust. 1, opracowywane są z uwzględnieniem szczegółowych analiz mających na celu identyfikację ryzyka związanego z działalnością banków, a także:

- 1) zaleceń i regulacji ostrożnościowych dotyczących funkcjonowania banków zawartych w dyrektywach Unii Europejskiej, zaleceniach Bazylejskiego Komitetu do spraw Nadzoru Bankowego, w regulacjach opracowanych przez organy nadzoru innych państw oraz wytycznych i dokumentach konsultacyjnych Komitetu Europejskich Nadzorów Bankowych;
- 2) informacji uzyskiwanych w wyniku inspekcji w bankach i analiz prowadzonych w ramach nadzoru analitycznego, a także otrzymywanych za pośrednictwem Związku Banków Polskich, Komisji Nadzoru Finansowego, Bankowego Funduszu Gwarancyjnego oraz innych instytucji;
- 3) działania banków w holdingach, o których mowa w art. 141f, ust. 1 ustawy – Prawo bankowe;
- 4) działania banków w konglomeratach finansowych, o których mowa w art. 4 ustawy o nadzorze uzupełniającym.

§ 20. PNB analizuje umowy zawarte pomiędzy bankiem a przedsiębiorcą lub przedsiębiorcą zagranicznym o wykonywanie w imieniu i na rzecz banku pośrednictwa w zakresie czynności bankowych oraz czynności faktycznych związanych z działalnością bankową, w zakresie określonym w art. 6a ustawy – Prawo bankowe.

§ 21. PNB współpracuje i prowadzi wymianę informacji z właściwymi władzami nadzorczymi w zakresie wykonywania nadzoru skonsolidowanego, nadzoru uzupełniającego, nadzoru nad oddziałami i przedstawi-

cielstwami banków zagranicznych działającymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, nadzoru nad oddziałami i przedstawicielstwami banków krajowych działającymi na terytorium państw goszczących i za granicą oraz nadzoru nad oddziałami i przedstawicielstwami instytucji kredytowych działającymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także w zakresie działalności transgranicznej.

§ 22.1. PNB przeprowadza badanie i ocenę nadzorczą.

2. Badanie i ocena nadzorczą dotyczy wielkości ryzyka, na jakie narażony jest bank, jakości procesu zarządzania ryzykiem, poziomu kapitału pokrywającego ryzyko wynikające z działalności banku oraz zgodności z przepisami prawa regulującymi działalność banków, statutem i decyzją o wydaniu zezwolenia na utworzenie banku.

3. Przy badaniu i ocenie nadzorczej uwzględnia się w szczególności:

- 1) profil ryzyka banku;
- 2) wyniki testów warunków skrajnych;
- 3) stopień narażenia banku na ryzyko koncentracji zaangażowań, w tym dużych zaangażowań;
- 4) stopień narażenia banku na ryzyko związane ze zmianą stóp procentowych, w tym ustalenie, czy nagła i nieoczekiwana zmiana poziomu stóp procentowych o 200 punktów bazowych spowoduje zmniejszenie wartości ekonomicznej banku o ponad 20% funduszy własnych;
- 5) ryzyko utraty płynności;
- 6) wpływ efektu dywersyfikacji ryzyka;
- 7) prawidłowość aktualizacji wartości instrumentów finansowych zaliczanych do portfela handlowego;
- 8) dopasowanie i sposób zastosowania zasad i procedur wprowadzonych przez bank w celu zarządzania ryzykiem rezydualnym związanym z użyciem uznanych technik ograniczania ryzyka kredytowego;
- 9) proces zarządzania ryzykiem wynikającym z działalności banku, w tym metody identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka oraz narzędzia jego ograniczania;
- 10) adekwatność funduszy własnych banku w stosunku do należności, które zostały poddane sekurytyzacji, ze względu na istotę ekonomiczną transakcji i stopień zrealizowanego transferu ryzyka;
- 11) adekwatność kapitału wynikającego z wymogów kapitałowych w stosunku do ryzyka wynikającego z działalności banku;
- 12) proces szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego w odniesieniu do profilu ryzyka banku;
- 13) zgodność działania banku z przepisami prawa regulującymi działalność banków, statutem i decyzją o wydaniu zezwolenia na utworzenie banku;
- 14) prawidłowość zakresu i sposobu ogłaszania przez banki informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu.

4. Badanie i ocena nadzorczą przeprowadzana jest co najmniej raz w roku. Przy ustalaniu zakresu i częstotliwości badania i oceny nadzorczej uwzględnia się zasadę proporcjonalności, w tym w szczególności:

- 1) znaczenie i wielkość banku w systemie bankowym;
- 2) wyniki analiz sytuacji ekonomiczno-finansowej;
- 3) ocenę banku w systemie oceny punktowej;
- 4) wyniki poprzedniego badania i oceny nadzorczej.

5. PNB informuje banki o wynikach badania i oceny nadzorczej. Ocena banku uwarunkowana jest skalą zidentyfikowanych problemów oraz stopniem złożoności działalności banku.

6. W przypadku stwierdzenia istotnych nieprawidłowości Komisja podejmuje niezbędne działania nadzorcze, zgodnie z art. 138 i 138a ustawy – Prawo bankowe.

§ 23. Badanie i ocena nadzorczą mogą być realizowane w szczególności poprzez:

- 1) nadzór analityczny;
- 2) czynności kontrolne, określone w § 30 ust. 1, pkt 2 i 3;
- 3) wizytę nadzorczą.

§ 24. PNB opracowuje metodyki badania i analizy działalności banków, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i najlepszą praktyką bankową.

§ 25. W ramach nadzoru analitycznego, PNB analizuje dane przekazywane przez banki i monitoruje na tej podstawie:

- 1) powiązania banków z podmiotami zależnymi;
- 2) sytuację ekonomiczną poszczególnych banków, ich podmiotów zależnych oraz kondycję systemu bankowego;
- 3) przestrzeganie przez banki podlegające nadzorowi skonsolidowanemu regulacji ostrożnościowych na bazie skonsolidowanej;
- 4) przestrzeganie przez banki podlegające nadzorowi uzupełniającemu regulacji ostrożnościowych w tym zakresie;
- 5) poszczególne rodzaje ryzyka związane z działalnością bankową;
- 6) przestrzeganie przez banki przepisów dotyczących w szczególności:
  - a) koncentracji wierzytelności banku, o których mowa w art. 71 ustawy – Prawo bankowe,
  - b) kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych lub poręczeń udzielonych członkom organów banku lub osobom zajmującym kierownicze stanowiska w banku, o których mowa w art. 79a ustawy – Prawo bankowe,
  - c) tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (rezerw celowych) i odpisów z tytułu utraty wartości,
  - d) adekwatności kapitałowej, w tym:
    - współczynnika wypłacalności,
    - wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz wymogów kapitałowych z tytułu przekroczenia limitów i naruszenia innych norm określonych przepisami regulującymi działalność banków,
    - procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego,
  - e) znajdujących się w obrocie hipotecznych listów zastawnych;
- 7) zmiany zachodzącej w strukturze własnościowej banków oraz procesy konsolidacji w sektorze bankowym.

§ 26. PNB analizuje także dane przekazywane przez podmioty dominujące w stosunku do banków i inne podmioty działające w tym samym co bank holdingu oraz przez podmiot wiodący w konglomeracie finansowym, o którym mowa w art. 4, ust. 5 ustawy o nadzorze uzupełniającym.

§ 27. Wykonywanie nadzoru o charakterze analitycznym obejmuje również:

- 1) sporządzanie okresowych analiz sytuacji ekonomicznej nadzorowanych banków oraz oddziałów instytucji kredytowych i oddziałów banków zagranicznych w zakresie kompetencji państwa goszczącego;
- 2) sporządzanie okresowych analiz skonsolidowanych sprawozdań banków;
- 3) monitorowanie wykonania zaleceń Komisji kierowanych do banków;
- 4) rozpatrywanie zawiadomień powierników działających przy bankach hipotecznych o przypadkach niewykonania przez bank ich zaleceń.

§ 28. Analizowanie danych i informacji uzyskanych od banków obejmuje w szczególności:

- 1) strategię banku, system zarządzania ryzykiem, system kontroli wewnętrznej, raporty audytu wewnętrznego, roczne raporty zarządu banku dla rady nadzorczej;
- 2) dane przekazywane przez banki do Narodowego Banku Polskiego zgodnie z odrębnymi przepisami;
- 3) roczne sprawozdania finansowe banków wraz z opinią biegłego rewidenta oraz kopiami uchwał walnego zgromadzenia akcjonariuszy w sprawie zatwierdzenia sprawozdania oraz o podziale zysku lub pokryciu straty;
- 4) sprawozdania finansowe podmiotów pierwotnie dominujących;
- 5) odpisy wpisów do rejestru zabezpieczenia listów zastawnych przekazywane przez powierników działających przy bankach hipotecznych;
- 6) sprawozdania z realizacji programów postępowania naprawczego składane przez zobowiązane do tego banki.

§ 29.1. PNB przygotowuje wyniki analiz sektora bankowego w formie:

- 1) kwartalnej kompleksowej oceny sytuacji ekonomicznej sektora bankowego;
- 2) rocznej oceny wpływu polityki pieniężnej, podatkowej i nadzorczej na rozwój banków.

2. Nie rzadziej niż raz w roku PNB przygotowuje wyniki analiz w postaci oceny sytuacji ekonomicznej banku i jego ryzyka. Wyniki analiz PNB może przygotowywać częściej, kierując się zasadą proporcjonalności, odnoszącą się w szczególności do skali ryzyka banku i jego wpływu na stabilność systemu bankowego.

3. Przy opracowywaniu informacji i ocen, o których mowa w ust. 1, PNB może wykorzystywać w szczególności opracowania Narodowego Banku Polskiego oraz publikacje Głównego Urzędu Statystycznego.

§ 30.1. W bankach PNB przeprowadza czynności kontrolne, na które składają się w szczególności:

- 1) kontrole przygotowania do rozpoczęcia działalności operacyjnej;
- 2) inspekcje;
- 3) postępowania wyjaśniające.

2. W zakresie i trybie określonym w porozumieniach z właściwymi władzami nadzorczymi inspektorzy, o których mowa w § 31 oraz osoby upoważnione przez Komisję mogą uczestniczyć w czynnościach kontrolnych i wizytach informacyjnych przeprowadzanych w mającym siedzibę za granicą banku dominującym w stosunku do banku krajowego.

3. PNB może także przeprowadzać czynności kontrolne w oddziałach banku krajowego za granicą.

§ 31.1. Czynności kontrolne wykonują upoważnieni pracownicy Urzędu Komisji zatrudnieni w komórkach organizacyjnych PNB, zwani dalej „inspektorami”.

2. Czynności kontrolne wykonywane są w zespołach co najmniej dwuosobowych. W skład zespołu inspekcyjnego mogą wchodzić także osoby upoważnione uchwałą, o której mowa w art. 105, ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy – Prawo bankowe.

3. Pracami zespołu inspekcyjnego kieruje wyznaczony w tym celu inspektor, zwany dalej „kierującym inspekcją”. Proces inspekcji, za wyjątkiem inspekcji mających na celu kontrolę wypełniania obowiązków w zakresie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz przeciwdziałania finansowaniu terroryzmu objętych przepisami ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowania terroryzmu (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1505 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o przeciwdziałaniu”, nadzoruje Terenowy Koordynator Nadzoru Bankowego.

§ 32. Dokumentami upoważniającymi do wykonywania czynności kontrolnych i wizyt nadzorczych są:

- 1) upoważnienie wydane przez Przewodniczącą Komisji oraz;
- 2) legitymacja służbowa.

§ 33.1. Inspektor upoważniony do wykonywania czynności kontrolnych lub przeprowadzania wizyty nadzorczej podlega wyłączeniu od udziału w tych czynnościach, jeżeli ich wyniki mogą wpływać na jego prawa lub obowiązki albo na prawa lub obowiązki jego małżonka, krewnych, powinowatych bądź osób związanych z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli oraz osób, z którymi pozostaje w bliskich stosunkach.

2. O przyczynach powodujących wyłączenie inspektora zawiadamia kierującego inspekcją, a kierujący inspekcją – swojego przełożonego. Decyzję w sprawie wyłączenia podejmuje Dyrektor Zarządzający PNB; w uzasadnionych przypadkach decyzja ta może zostać zmieniona przez Przewodniczącą Komisji.

§ 34.1. Zespół inspekcyjny niezwłocznie po przybyciu do banku powiadamia o tym:

- 1) w centrali banku – prezesa zarządu banku;
- 2) w oddziale lub innej jednostce organizacyjnej banku – dyrektora oddziału lub osobę kierującą tą jednostką;
- 3) w oddziale instytucji kredytowej lub banku zagranicznego – dyrektora oddziału;
- 4) w przedstawicielstwie banku zagranicznego i instytucji kredytowej – przedstawiciela, a w przypadku ich nieobecności – osobę zastępującą, zwaną dalej „kierującym jednostką kontrolowaną”.

2. Przed przystąpieniem do wykonywania czynności kontrolnych inspektorzy okazują dokumenty wymienione w § 32.

3. Kierujący inspekcją odnotowuje w sposób przyjęty w banku fakt przeprowadzenia czynności kontrolnych.

4. O rozpoczęciu czynności kontrolnych powinni zostać poinformowani pracownicy banku w sposób przyjęty w banku.

5. Czynności kontrolne powinny być wykonywane w dniach i godzinach pracy banku. W razie konieczności, czynności te mogą być wykonywane również poza godzinami pracy banku lub w dniach wolnych od pracy.

6. W przypadku realizacji przez inspektorów czynności kontrolnych związanych z zawieszeniem działalności banku, inspektorzy zobowiązani są do:

- 1) rozpoczęcia inspekcji w dniu zawieszenia działalności banku, jednocześnie w centrali, oddziałach i innych jednostkach organizacyjnych banku, co najmniej na 5–10 minut przed rozpoczęciem jego działalności;
- 2) przedstawienia kierownictwu jednostki kontrolowanej i pracownikom decyzji Komisji o zawieszeniu działalności banku;
- 3) wywieszenia decyzji Komisji o zawieszeniu działalności banku oraz komunikatu Komisji w każdym oddziale i innej jednostce organizacyjnej banku w widocznym dla klientów miejscu, zaś w przypadku podjęcia przez Komisję jednoczesnej decyzji o przejęciu banku przez inny bank – wywieszenia również decyzji Komisji w tej sprawie.

7. W uzasadnionych przypadkach, z chwilą rozpoczęcia czynności kontrolnych związanych z zawieszeniem działalności banku, inspektorzy powinni mieć zapewnioną ochronę Policji. W tym celu kierujący inspekcją zobowiązany jest do powiadomienia właściwej komendy Policji w dniu rozpoczęcia inspekcji, na pół godziny przed jej rozpoczęciem.

8. Do realizacji czynności kontrolnych związanych z zawieszeniem działalności banku postanowienia ust. 1–5 stosuje się odpowiednio.

§ 35.1. Zespół inspekcyjny powinien badać dokumenty źródłowe w pomieszczeniach banku. W uzasadnionych przypadkach badanie może odbyć się w siedzibie Urzędu Komisji, w tym w jednostce zamiejscowej, pod warunkiem pisemnego powiadomienia banku, które dokumenty źródłowe będą badane w siedzibie Urzędu Komisji.

2. Na żądanie inspektora wykonującego czynności kontrolne bank, na podstawie art. 139, ust. 1, pkt 2 ustawy – Prawo bankowe, jest obowiązany sporządzić kopie dokumentów i nośników informacji, o których mowa w ust. 1, oraz opartych na tych dokumentach opracowań, zestawień i obliczeń.

3. Na żądanie inspektora wykonującego czynności kontrolne każdy pracownik banku, zgodnie z art. 139, ust. 1, pkt 2 ustawy – Prawo bankowe, obowiązany jest udzielić wyjaśnień ustnych lub pisemnych z zakresu objętego kontrolą lub inspekcją.

4. W przypadku realizacji przez inspektorów czynności kontrolnych związanych z zawieszeniem działalności banku inspektorzy ci powinni uzyskać od kierownictwa banku i odpowiedzialnych pracowników banku pisemne oświadczenia, że zgodnie z ich wiedzą wszystkie należności i zobowiązania ujęte są w księgach banku. W przypadku odmowy złożenia takiego oświadczenia, fakt ten inspektorzy odnotowują w protokole z wykonania czynności związanych z zawieszeniem działalności banku, o którym mowa w § 40 ust. 9.

§ 36. Inspekcje przeprowadzane są po uprzednim pisemnym zawiadomieniu kierującego jednostką kontrolowaną o terminie i czasie planowanej inspekcji, składzie zespołu inspekcyjnego oraz zakresie informacji niezbędnej do przygotowania przez bank. W uzasadnionych przypadkach inspekcje mogą być nie zapowiedziane.

§ 37.1. Z inspekcji przedstawicielstwa banku zagranicznego lub instytucji kredytowej sporządzany jest protokół podpisany przez członków zespołu inspekcyjnego, który następnie kierujący inspekcją przedkłada przedstawicielowi banku zagranicznego lub instytucji kredytowej, określając na piśmie termin na jego podpisanie. Fakt odmowy podpisania protokołu, zwłoka w jego podpisaniu lub zgłoszenie uwag nie wstrzymuje postępowania poinpekcyjnego.

2. W przypadku stwierdzenia podczas inspekcji przedstawicielstwa banku zagranicznego lub przedstawicielstwa instytucji kredytowej nieprawidłowości w jego działalności, w terminie 30 dni od dnia zakończenia inspekcji wysłane jest wystąpienie poinpekcyjne wzywające do ich usunięcia.

3. Do inspekcji w przedstawicielstwie banku zagranicznego i instytucji kredytowej nie mają zastosowania przepisy § 38, 39 i § 40, ust. 1, ust. 2, pkt 11 i ust. 3–8.

§ 38.1. Celem inspekcji w banku w szczególności jest:

- 1) ocena procesu zarządzania ryzykami;
- 2) weryfikacja danych przekazywanych przez banki do Narodowego Banku Polskiego;
- 3) ocena zgodności działalności banków z przepisami ustawy – Prawo bankowe, ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz.U. z 2005 r. Nr 1, poz. 2 z późn. zm.), statutem oraz decyzją o wydaniu zezwolenia na utworzenie banku;
- 4) ocena realizacji zaleceń Komisji;
- 5) dokonanie realizacji inwentaryzacji dokumentów w związku z realizacją czynności kontrolnych związanych z zawieszeniem działalności banku.

2. Inspekcje mają charakter problemowy lub kompleksowy. Inspekcje problemowe dotyczą wybranych obszarów działalności banku. Inspekcje kompleksowe dotyczą całokształtu sytuacji ekonomiczno-finansowej banku.

3. Inspekcje kompleksowe obejmują w szczególności badanie:

- 1) jakości aktywów;
- 2) płynności;
- 3) ryzyka stopy procentowej, w tym ryzyka wynikającego z portfela bankowego;
- 4) ryzyka operacji walutowych;
- 5) wyniku finansowego;
- 6) kapitału, w tym procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego;
- 7) ryzyka operacyjnego;
- 8) systemu zarządzania i systemu kontroli wewnętrznej oraz przestrzegania przepisów regulujących działalność banków, statutów i warunków określonych w zezwoleniu na utworzenie banku.

4. W wyniku inspekcji kompleksowej bankowi jest nadawana ocena w systemie oceny punktowej.

§ 39.1. Kierujący inspekcją organizuje spotkanie końcowe z kierownictwem jednostki kontrolowanej w celu przedstawienia wyników inspekcji i omówienia działań zmierzających do likwidacji stwierdzonych nieprawidłowości. W przypadku inspekcji kompleksowej oraz w uzasadnionym przypadku inspekcji problemowej na spotkanie końcowe jest zapraszany, za pośrednictwem banku, przedstawiciel rady nadzorczej oraz biegły rewident, a w zrzeszonych bankach spółdzielczych również przedstawiciel banku zrzeszającego. W bankach realizujących program postępowania naprawczego na spotkanie podsumowujące zapraszany jest również kurator nadzorujący wykonanie programu.

2. Postanowień ust. 1 nie stosuje się w przypadku realizacji przez inspektorów czynności kontrolnych związanych z zawieszeniem działalności banku.

§ 40.1. Z przeprowadzonej inspekcji sporządzany jest protokół. Protokół z inspekcji kompleksowej zawiera ogólną ocenę sytuacji ekonomiczno-finansowej banku oraz oceny poszczególnych badanych obszarów, o których mowa w § 38 ust. 3. Ocena może być także nadawana w przypadku inspekcji problemowej obejmującej jedno lub więcej zagadnień wymienionych w § 38 ust. 3.

2. Protokół zawiera ponadto:

- 1) nazwę jednostki, w której przeprowadzono inspekcję i jej adres;
- 2) imię, nazwisko i stanowisko służbowe kierującego inspekcją;
- 3) datę rozpoczęcia i zakończenia inspekcji z wymienieniem ewentualnych przerw w trakcie jej trwania;
- 4) określenie zakresu podejmowanych czynności, daty, na jaką badane są dokumenty banku oraz okresu objętego kontrolą;
- 5) imię i nazwisko kierującego jednostką kontrolowaną, a w miarę potrzeby także osób kierujących komórkami organizacyjnymi oraz datę objęcia przez nich stanowisk;

- 6) wyszczególnienie załączników stanowiących część składową protokołu;
- 7) dane o liczbie egzemplarzy sporządzonego protokołu wraz z załącznikami oraz informację o doręczeniu jednego egzemplarza kierującemu jednostką kontrolowaną, w której przeprowadzono inspekcję;
- 8) informacje o stanowisku zarządu banku i kierownictwa jednostki kontrolowanej do ustaleń zawartych w protokole z inspekcji;
- 9) zastrzeżenie, że protokół służy tylko do użytku wewnętrznego;
- 10) datę i miejsce podpisania protokołu;
- 11) inne elementy niezbędne do oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej banku.

3. Z przeprowadzonej inspekcji sporządzana jest dokumentacja robocza. Dokumentacja robocza zawiera informacje uzasadniające ustalenia inspekcji przedstawione w protokole z inspekcji.

4. Protokół sporządza się w terminie 30 dni od dnia zakończenia inspekcji i przeznaczona dla:

- 1) zarządu banku i kierownictwa jednostki kontrolowanej;
- 2) rady nadzorczej – w przypadku inspekcji kompleksowej;
- 3) Urzędu Komisji.

5. Protokół powinni podpisać kierujący inspekcją oraz:

- 1) w centrali banku – dwaj członkowie zarządu;
- 2) w jednostce organizacyjnej banku – dwie osoby spośród osób uprawnionych do składania oświadczeń woli w imieniu tej jednostki;
- 3) w oddziale banku zagranicznego – dyrektor oddziału.

6. Protokół powinien zostać podpisany w terminie:

- 1) 7 dni w jednostkach organizacyjnych banku w ramach inspekcji kompleksowej lub problemowej, licząc od dnia przedłożenia do podpisu;
  - 2) 14 dni w centrali banku w ramach inspekcji kompleksowej, licząc od dnia przedłożenia do podpisu;
  - 3) 7 dni w centrali banku w ramach inspekcji problemowej, licząc od dnia przedłożenia do podpisu,
- z zastrzeżeniem, że w szczególnie uzasadnionych przypadkach może ulec przedłużeniu odpowiednio o 7 albo 14 kolejnych dni.

7. Protokół może być przez bank:

- 1) podpisany bez zastrzeżeń;
- 2) podpisany z zastrzeżeniami;
- 3) niepodpisany.

8. Z przeprowadzonych czynności kontrolnych związanych z zawieszeniem działalności banku sporządza się oddzielne protokoły z każdej jednostki organizacyjnej banku. Protokoły te powinny być podpisane przez inspektora kierującego inspekcją oraz przez upoważnionego pracownika banku, bezpośrednio po zakończeniu inspekcji.

9. Po zakończeniu realizacji czynności kontrolnych związanych z zawieszeniem działalności banku, w terminie 7 dni, inspektorzy sporządzają pisemne sprawozdania.

10. Protokoły i sprawozdania z inspekcji w związku z realizacją czynności kontrolnych związanych z zawieszeniem działalności banku sporządzane są w 2 egzemplarzach, które pozostają w aktach Urzędu Komisji.

11. Protokoły z czynności kontrolnych związanych z zawieszeniem działalności banku sporządza się zgodnie z wymogami określonymi w ust. 2, z wyłączeniem pkt. 7 i 10. Do protokołów z czynności kontrolnych związanych z zawieszeniem działalności banku nie stosuje się przepisów ust. 1, i ust. 4–7.

§ 41.1. Do protokołu kierujący jednostką kontrolowaną, w której przeprowadzono inspekcję, może zgłosić zastrzeżenia lub umotywowane wyjaśnienia co do faktów i ustaleń zawartych w tym protokole.

2. Zastrzeżenia lub wyjaśnienia, o których mowa w ust. 1, powinny być dołączone do każdego egzemplarza protokołu.

3. Postanowień ust. 1 i 2 nie stosuje się w przypadku inspekcji w związku z realizacją czynności kontrolnych związanych z zawieszeniem działalności banku.

§ 42.1. W przypadku uzyskania w trakcie inspekcji informacji mogących wskazywać na zaistnienie naruszeń przez pracowników bądź kierownictwo jednostki kontrolowanej przepisów prawa skutkujących odpowiedzialnością karną, kierujący inspekcją zobowiązany jest do bezzwłocznego powiadomienia o tym fakcie na piśmie Dyrektora Zarządzającego PNB lub osobę go zastępującą, z zachowaniem drogi służbowej.

2. Dyrektor Zarządzający PNB lub osoba go zastępująca, po uzgodnieniu z Departamentem Prawnym Urzędu Komisji, zawiadamia na piśmie właściwą prokuraturę o podejrzeniach powziętych w oparciu o informacje, o których mowa w ust. 1.

§ 43.1. O odmowie podpisania protokołu i o złożeniu wyjaśnień co do przyczyn tej odmowy albo o zwłoce w podpisaniu protokołu kierujący inspekcją czyni wzmiankę i dołącza ją do protokołu.

2. Odmowa podpisania protokołu za bank lub zwłoka w jego podpisaniu nie wpływa na jego ważność oraz prowadzenie postępowania poinspekcyjnego.

§ 44. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w banku, z przeprowadzonej inspekcji sporządza się projekt zaleceń poinspekcyjnych, który Dyrektor Zarządzający PNB przedkłada do podpisania Przewodniczącemu Komisji.

§ 45.1. Zalecenia poinspekcyjne są przekazywane bankowi nie później niż w terminie 30 dni od daty doręczenia Urzędowi Komisji podpisanego protokołu lub wyjaśnień dotyczących powodu jego nie podpisania.

2. W uzasadnionych przypadkach termin, o którym mowa w ust. 1, może być przedłużony do 3 miesięcy przez Dyrektora Zarządzającego PNB.

§ 46.1. PNB przeprowadza postępowanie wyjaśniające.

2. Postępowanie wyjaśniające ma na celu zbadanie indywidualnej sprawy pojawiającej się w toku działania banku, oddziału i przedstawicielstwa banku zagranicznego lub oddziału i przedstawicielstwa instytucji kredytowej oraz instytucji pieniądza elektronicznego. Postępowanie wyjaśniające może mieć na celu aktualizację wyników badania i oceny nadzorczej.

3. Do postępowania wyjaśniającego przepisy uchwały stosuje się odpowiednio, z wyłączeniem § 40–43.

4. Z postępowania wyjaśniającego sporządza się notatkę służbową, którą podpisuje kierujący postępowaniem.

5. W przypadku gdy ustalenia postępowania wyjaśniającego wskazują na potrzebę przeprowadzenia inspekcji, kierujący postępowaniem wyjaśniającym występuje ze stosownym wnioskiem do swojego przełożonego.

§ 47. W przypadkach, o których mowa w art. 138, ust. 3 i art. 141, ust. 2 ustawy – Prawo bankowe, PNB zawiadamia stronę o wszczęciu postępowania administracyjnego, zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.).

§ 48.1. PNB przeprowadza wizytę nadzorczą.

2. Wizyta nadzorcza ma na celu aktualizację wyników poprzedniego badania i oceny nadzorczej.

3. Wizytę nadzorczą przeprowadza zespół co najmniej dwuosobowy. W skład zespołu mogą wchodzić osoby upoważnione uchwałą, o której mowa w art. 105 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy – Prawo bankowe.

4. Przed przystąpieniem do przeprowadzania wizyty nadzorczej członkowie zespołu okazują dokumenty, o których mowa w § 32. Przepisy § 33–36 stosuje się odpowiednio.

5. Z wizyty nadzorczej sporządzana jest notatka służbowa, która określa zakres oraz wnioski z badania.

6. Wizyta nadzorcza może być także przeprowadzona w przypadku postępowań dotyczących wydania przez Komisję zgody na stosowanie metod statystycznych, o których mowa w art. 128 ust. 3 i 10 ustawy – Prawo bankowe.

§ 49. W stosunku do banków, które będą stosować podejście wskazane w § 14 ust. 1 uchwały nr 1/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, w tym zakresu i warunków stosowania metod statystycznych oraz zakresu informacji załączanych do wniosków o wydanie zgody na ich stosowanie, zasad i warunków uwzględniania umów przelewu wierzytelności, umów o subpartycypację, umów

o kredytowy instrument pochodny oraz innych umów niż umowy przelewu wierzytelności i umowy o subpartycypację, na potrzeby wyznaczania wymogów kapitałowych, warunków, zakresu i sposobu korzystania z ocen nadawanych przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej oraz agencji kredytów eksportowych, sposobu i szczegółowych zasad obliczania współczynnika wypłacalności banku, zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdingach w obliczaniu wymogów kapitałowych i współczynnika wypłacalności oraz określenia dodatkowych pozycji bilansu banku ujmowanych łącznie z funduszami własnymi w rachunku adekwatności kapitałowej oraz zakresu, sposobu i warunków ich wyznaczania (Dz.Urz. NBP Nr 2, poz. 3), zwanej dalej „uchwałą w sprawie adekwatności kapitałowej banków”, w zakresie ekspozycji objętych tym podejściem, badania i oceny nadzorczej nie przeprowadza się w okresie stosowania przez bank tego podejścia.

§ 50.1. PNB przeprowadza w bankach, oddziałach i przedstawicielstwach banków zagranicznych lub oddziałach i przedstawicielstwach instytucji kredytowych oraz instytucjach pieniądza elektronicznego kontrolę wypełniania obowiązków w zakresie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz przeciwdziałania finansowaniu terroryzmu objętych przepisami ustawy o przeciwdziałaniu.

2. Pisemna informacja o wynikach kontroli, o której mowa w ust. 1, w zakresie przestrzegania przepisów ustawy, przekazywana jest Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej w terminie 14 dni od jej zakończenia.

3. W przypadku gdy informacja, o której mowa w ust. 2, zawiera informacje prawnie chronione, sporządza się ją w formie informacji niejawniej oznaczonej klauzulą „zastrzeżone”, w rozumieniu ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. 2005 r. Nr 196, poz. 1631 z późn. zm.).

4. Postępowanie w razie stwierdzenia, że działalność banku lub oddziału banku zagranicznego może narazić go na próbę wykorzystania do popełnienia przestępstwa, o którym mowa w art. 299 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, określa odrębna uchwała Komisji w sprawie postępowania Komisji Nadzoru Finansowego jako jednostki współpracującej z Generalnym Inspektorem Informacji Finansowej.

§ 51.1. Z zastrzeżeniem ust. 2–7, do czynności kontrolnych wykonywanych:

- 1) w ramach nadzoru skonsolidowanego w podmiotach działających w holdingach, o których mowa w art. 141f ust. 1 ustawy – Prawo bankowe;
- 2) w ramach nadzoru uzupełniającego, w podmiotach wchodzących w skład konglomeratu finansowego, o którym mowa w art. 4 ustawy o nadzorze uzupełniającym;
- 3) w przedsiębiorstwach pomocniczych usług bankowych świadczących usługi na rzecz przedsiębiorstw działających w tych holdingach;

- 4) w podmiotach, które stale lub okresowo wykonują czynności, o których mowa w art. 6a, ust. 1 ustawy – Prawo bankowe;
- 5) w instytucjach pieniądza elektronicznego oraz w oddziałach zagranicznych instytucji pieniądza elektronicznego stosuje się odpowiednio przepisy uchwały, z wyłączeniem § 30 pkt 1.

2. Z przeprowadzonych czynności kontrolnych sporządzany jest protokół oraz dokumentacja robocza zawierająca informacje uzasadniające ustalenia z inspekcji przedstawione w protokole.

3. Protokół sporządza się w terminie 14 dni od dnia zakończenia czynności kontrolnych i przekazuje się:

- 1) kierownictwu jednostki kontrolowanej;
- 2) bankowi, w którym przeprowadzane są czynności kontrolne w ramach nadzoru skonsolidowanego lub uzupełniającego;
- 3) Urzędowi Komisji.

4. Protokół podpisuje kierujący czynnościami kontrolnymi oraz dwaj członkowie kierownictwa jednostki kontrolowanej.

5. Termin na podpisanie protokołu wynosi 7 dni licząc od dnia przedłożenia do podpisu.

6. Protokół może być przez jednostkę kontrolowaną:

- 1) podpisany bez zastrzeżeń;
- 2) podpisany z zastrzeżeniami;
- 3) niepodpisany.

7. W szczególnie uzasadnionych przypadkach kierujący czynnościami kontrolnymi, na wniosek jednostki kontrolowanej, może przedłużyć termin, o którym mowa w ust. 6, nie dłużej niż o kolejne 7 dni.

§ 52.1. W celu określenia przez Komisję, w drodze uchwały, uznanych zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej w zakresie nadawanych przez nie ocen wiarygodności kredytowej, zgodnie z art. 128, ust. 6, pkt 5 i 6 ustawy – Prawo bankowe, zwanej dalej „uchwałą w sprawie uznania”, PNB gromadzi i analizuje informacje dotyczące zewnętrznej instytucji oceny wiarygodności kredytowej, zwanej dalej instytucją oceny kredytowej oraz metodologii stosowanej przez tę instytucję w procesie nadawania ocen kredytowych, uzyskane na podstawie art. 128 ust. 5 ustawy – Prawo bankowe oraz we własnym zakresie z ogólnodostępnych źródeł:

- 1) od banku zamierzającego wykorzystywać oceny wiarygodności kredytowej, o których mowa w § 6 ust. 2, pkt 1 lit. a uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków nadawane przez określoną instytucję oceny kredytowej;
- 2) od instytucji oceny kredytowej.

2. PNB gromadzi i analizuje informacje w celu, o którym mowa w ust. 1, w przypadku gdy zamiar wykorzystywania ocen określonej instytucji oceny kredytowej zgłosi co najmniej jeden bank.

§ 53. W celu, o którym mowa w § 52, PNB:

- 1) przeprowadza ocenę spełniania wymogów, o których mowa w § 54;
- 2) określa powiązania, o których mowa w § 57.

§ 54. Uznanie instytucji oceny kredytowej, o którym mowa w § 52 obejmuje uznanie instytucji oceny kredytowej w zakresie wykorzystywania nadawanych przez nią ocen wiarygodności kredytowej do celów obliczania wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego:

- 1) z wyłączeniem pozycji z tytułu sekurytyzacji, po stwierdzeniu, że uwzględniając kryteria określone w § 60, stosowana przez instytucję oceny kredytowej metodologia oceny jest zgodna z wymogami obiektywności, niezależności, bieżącego przeglądu oraz przejrzystości i jawności, a opracowana za jej pomocą ocena wiarygodności kredytowej spełnia wymogi wiarygodności i akceptacji rynkowej oraz przejrzystości i jawności;
- 2) w zakresie pozycji z tytułu sekurytyzacji, po stwierdzeniu, że spełnione są warunki określone w pkt. 1 i instytucja oceny kredytowej posiada odpowiednie doświadczenie w zakresie nadawania ocen pozycjom z tytułu sekurytyzacji, o czym świadczy stosowanie przez podmioty działające na rynku ocen nadawanych przez tę instytucję.

§ 55. Komisja może przyjąć, bez przeprowadzenia badania, o którym mowa w § 52, że instytucja oceny kredytowej jest uznana do celów określonych w § 54, jeżeli ta instytucja została uznana przez właściwe władze nadzorcze państwa członkowskiego do tych celów.

§ 56. PNB publikuje na stronie internetowej Urzędu Komisji uchwałę w sprawie uznania oraz informacje wyjaśniające procedurę uznania tej instytucji.

§ 57.1. W przypadku, o którym mowa w § 54, pkt 1, PNB dokonuje czynności określonych w § 61, w zakresie niezbędnym do określenia przez Komisję powiązania ocen wiarygodności kredytowej ze stopniami jakości kredytowej, rozumiane jako przyporządkowanie ocen wiarygodności kredytowej instytucji oceny kredytowej do stopni jakości kredytowej, o których mowa w załączniku nr 4 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków.

2. W przypadku, o którym mowa w § 54, pkt 2, PNB dokonuje czynności określonych w § 62, w zakresie niezbędnym do określenia przez Komisję powiązania ocen wiarygodności kredytowej ze stopniami jakości kredytowej, o których mowa w załączniku nr 18 do uchwały w sprawie adekwatności kapitałowej banków.

§ 58. Komisja może dokonać ustaleń, o których mowa w § 57, bez dokonywania przez PNB czynności, o których mowa w tym postanowieniu, jeżeli ustaleń takich dokonały już właściwe władze nadzorcze państwa członkowskiego.

§ 59. W zakresie niezbędnym do wydania uchwały w sprawie uznania, PNB uwzględni ocenę wiarygodności kredytowej dokonywane na zlecenie banków oraz dodatkowo oceny niezleczone, o ile:

- 1) spełnione są warunki określone w § 54;
- 2) z posiadanych przez PNB informacji wynika, że niezleczone oceny wiarygodności kredytowej, nadawane

przez instytucję oceny kredytowej nie są wykorzystywane do wywierania wpływu na oceniane podmioty w celu zlecenia nadania oceny wiarygodności kredytowej.

§ 60.1. PNB dokonuje analizy, czy instytucja oceny kredytowej spełnia warunki określone w § 54, pkt 1 w zakresie metodologii działania oraz indywidualnych ocen wiarygodności kredytowej.

2. W ramach analizy, o której mowa w ust. 1, PNB dokonuje oceny metodologii stosowanej przez instytucję oceny kredytowej, uwzględniając spełnianie przez tę instytucję następujących kryteriów:

- 1) w zakresie kryterium obiektywności PNB sprawdza, czy metodologia przyznawania ocen wiarygodności kredytowej jest odpowiednio rygorystyczna, systematyczna i ciągła oraz, czy podlega weryfikacji na podstawie dotychczasowych doświadczeń;
- 2) w zakresie kryterium niezależności PNB sprawdza, czy metodologia przyznawania ocen wiarygodności kredytowej jest wolna od zewnętrznych wpływów i ograniczeń politycznych oraz nacisków ekonomicznych, które mogłyby wpłynąć na ocenę wiarygodności kredytowej, przy czym PNB dokonując sprawdzenia oceny może w szczególności brać pod uwagę:
  - a) strukturę własnościową i organizacyjną instytucji oceny kredytowej,
  - b) dokumentację opisującą sytuację finansową instytucji oceny kredytowej,
  - c) kadre pracowniczą i wiedzę specjalistyczną, którymi dysponuje instytucja oceny kredytowej,
  - d) ład korporacyjny instytucji oceny kredytowej;
- 3) w zakresie kryterium bieżącego przeglądu:
  - a) PNB sprawdza czy oceny wiarygodności kredytowej przyznawane przez instytucję oceny kredytowej podlegają, po każdym istotnym zdarzeniu kredytowym, nie rzadziej niż raz w roku, przeglądowi, a także uwzględniają zmianę warunków finansowych,
  - b) przed uznaniem instytucji oceny kredytowej PNB sprawdza, czy metodologie oceny dotyczące poszczególnych segmentów rynku są zgodne z następującymi standardami:
    - weryfikacja historyczna obejmuje okres co najmniej jednego roku,
    - informacja dotycząca regularności przeprowadzania przeglądu przez tę instytucję jest dostępna PNB,
    - informacja na temat zakresu kontaktów instytucji oceny kredytowej z osobami zajmującymi stanowiska kierownicze w ocenianych przez nią podmiotach jest dostępna PNB,
  - c) PNB podejmuje działania konieczne do uzyskania od instytucji oceny kredytowej bieżących informacji o wszelkich istotnych zmianach dotyczących wykorzystywanych przez nią metodologii przyznawania ocen wiarygodności kredytowej;
- 4) w zakresie kryterium przejrzystości i jawności PNB sprawdza, czy metodologia stosowana przez instytucję oceny kredytowej przy nadawaniu ocen wiarygodności kredytowej została udostępniona w celu umożliwienia wszystkim potencjalnym użytkownikom stwierdzenia jej prawidłowości.

3. W ramach analizy, o której mowa w ust. 1, PNB weryfikując indywidualne oceny kredytowe może brać pod uwagę:

- 1) w zakresie kryterium wiarygodności i akceptacji rynkowej uznanie wiarygodności i rzetelności tych ocen przez wykorzystujące je podmioty, poprzez:
  - a) udział instytucji oceny kredytowej w rynku,
  - b) dochód instytucji oceny kredytowej oraz dokumentację opisującą jej sytuację finansową,
  - c) istnienie wyceny rynkowej dokonywanej na podstawie tych ocen,
  - d) ustalenie, czy przynajmniej dwa banki wykorzystują indywidualne oceny wiarygodności kredytowej nadane przez tę instytucję przy emisji instrumentów dłużnych lub ocenie ryzyka kredytowego;
- 2) w zakresie kryterium przejrzystości i jawności istnienie równego dostępu do ocen przynajmniej dla banków krajowych i instytucji kredytowych, które mają uzasadniony interes w poznaniu tych ocen.

§ 61.1. W zakresie niezbędnym do wydania uchwały w sprawie uznania w celu dokonania rozróżnienia między względnymi stopniami ryzyka wyrażonymi w każdej ocenie wiarygodności kredytowej i wskazania powiązania tych ocen ze stopniami jakości kredytowej, o którym mowa w § 57, ust. 1, PNB:

- 1) bierze pod uwagę następujące czynniki:
  - a) ilościowe rozumiane jako długoterminowy współczynnik niewykonania zobowiązań związany ze wszystkimi pozycjami, którym przypisano tę samą ocenę wiarygodności kredytowej, przy czym w przypadku instytucji oceny kredytowej, których okres działalności jest krótki lub które posiadają niewielką bazę danych dotyczących niewykonanych zobowiązań, PNB analizuje uzyskane prognozy długoterminowego współczynnika niewykonania zobowiązań związanego z pozycjami, którym przypisano tę samą ocenę wiarygodności kredytowej,
  - b) jakościowe rozumiane jako grupa emitentów objęta ocenami danej instytucji, zakres ocen, znaczenie każdej z ocen oraz przyjęte przez instytucję oceny kredytowej definicje niewykonania zobowiązania;
- 2) porównuje współczynniki niewykonania zobowiązań według poszczególnych ocen wiarygodności kredytowej instytucji oceny kredytowej, zestawia współczynniki z wzorcem opracowanym na podstawie współczynników niewykonania zobowiązań według innych instytucji oceny kredytowej obliczonych dla grupy emitentów, która reprezentuje równoważny poziom ryzyka kredytowego;
- 3) w zakresie niezbędnym do wydania uchwały w sprawie uznania przyjmuje, że ocenie wiarygodności kredytowej odpowiada wyższy stopień jakości kredytowej w skali oceny wiarygodności kredytowej odpowiadający wyższej wadze ryzyka, jeżeli współczynniki niewykonania zobowiązań wskazane w ocenie wiarygodności kredytowej nadanej przez instytucję oceny kredytowej są znacząco i systematycznie wyższe od wzorca.

2. Jeżeli Komisja zwiększyła wagę ryzyka przypisaną konkretnej ocenie wiarygodności kredytowej instytucji

oceny kredytowej, a instytucja ta wykaże, że współczynniki niewykonania zobowiązań wskazane w jej ocenie nie są już znacząco i systematycznie wyższe od wzorca, wówczas Komisja może zdecydować o przywróceniu takiej ocenie poprzedniego stopnia jakości kredytowej w skali oceny wiarygodności kredytowej.

§ 62. W zakresie niezbędnym do wydania uchwały w sprawie uznania w celu dokonania rozróżnienia między względnymi stopniami ryzyka wyrażonymi w każdej ocenie wiarygodności kredytowej i wskazania powiązania ocen wiarygodności kredytowej ze stopniami jakości kredytowej, o którym mowa w § 57 ust. 2, PNB analizuje współczynniki niewykonania zobowiązań lub stopy strat, zakres transakcji poddanych ocenie przez instytucję oceny kredytowej, znaczenie oceny wiarygodności kredytowej oraz konieczność uwzględnienia korekty powiązania w celu zapewnienia, aby różnym pozycjom z tytułu sekurytyzacji o takim samym poziomie ryzyka odpowiadała taka sama waga ryzyka.

§ 63. PNB przeprowadza analizę, o której mowa w § 52, na podstawie dotyczących instytucji oceny kredytowej:

- 1) informacji ogólnych odnoszących się do:
  - a) zastosowania ocen wiarygodności kredytowej instytucji oceny kredytowej w celu ustalania wag ryzyka w ramach metody standardowej,
  - b) zastosowania ocen wiarygodności kredytowej w celu ustalania wag ryzyka pozycji z tytułu sekurytyzacji,
  - c) zakresu nadawanych ocen wiarygodności kredytowej,
  - d) rodzaju nadawanych ocen wiarygodności kredytowej zleconych lub niezleconych, wraz z uzasadnieniem przyjętej w tym zakresie polityki,
  - e) wskazania właściwych władz, które prowadzą lub będą prowadzić procedurę uznawania instytucji oceny kredytowej w przypadku, gdy procedura uznawania przeprowadzana jest jednocześnie przez właściwą władzę państwa członkowskiego,
  - f) państw, w których instytucja prowadzi działalność;
- 2) prezentacji obejmującej:
  - a) opis struktury własnościowej i organizacyjnej instytucji, w szczególności informacje dotyczące:
    - właścicieli instytucji, w tym największych udziałowców lub akcjonariuszy,
    - najważniejszych podmiotów zależnych,
    - innych świadczonych usług,
  - b) liczbę pracowników zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy,
  - c) liczbę najważniejszych klientów lub subskrybentów instytucji oraz procent dochodów z nimi związanych,
  - d) dokumentację dotyczącą sytuacji finansowej instytucji, w tym sprawozdania finansowe z ostatnich trzech lat oraz prognozy na następne trzy lata (w przypadku instytucji sporządzających takie sprawozdania) albo list popierający (w zakresie wsparcia finansowego) od podmiotu dominującego,
  - e) informację czy instytucja stosuje się do norm postępowania podobnego do norm przyjętych na rynku lub zgodnego z zasadami dobrej praktyki stosowanymi w skali międzynarodowej;

- 3) informacji potrzebnych dla weryfikacji spełniania przez instytucję oceny kredytowej kryteriów określonych w § 54, obejmujących:
- a) w zakresie metodologii, w celu sprawdzenia kryterium obiektywności:
    - ogólny opis metodologii i procesów nadawania oceny wiarygodności kredytowej oraz opis sposobu ustalania, wdrażania oraz zmiany metodologii, w szczególności opis wdrożonych procesów, które gwarantują spójne zastosowanie metodologii oceny w przypadku wszystkich ocen wiarygodności kredytowej, w tym roli komitetów ratingowych oraz wytycznych ich działania, zakres informacji dostarczanej przez podmioty poddawane ocenie, dostępu do informacji niepodlegających ogłoszeniu dla uczestników rynku,
    - dla każdej grupy aktywów, w ramach której spójnie stosowana jest dana podstawowa metodologia ogólny opis ilościowych danych wejściowych, a w szczególności podstawowe zmienne, źródła danych, przyjęte założenia i stosowane techniki ilościowe, zakres informacji dostarczanej przez podmioty poddawane ocenie,
    - dla każdej grupy aktywów, w ramach której spójnie stosowana jest dana podstawowa metodologia, ogólny opis jakościowych danych wejściowych, w szczególności zakres oceny jakościowej,
    - podsumowanie najważniejszych różnic między podstawowymi metodologiami według obszarów geograficznych,
    - opis metodologii stosowanej w celu weryfikacji poprawności, spójności oraz zdolności rozróżniania systemów oceny, wraz z dokładnymi wynikami analizy oraz wynikającymi z niej wnioskami,
  - b) w zakresie metodologii, w celu sprawdzenia kryterium niezależności:
    - opis procedur mających na celu zagwarantowanie uczciwych i obiektywnych ocen wiarygodności kredytowej, w tym mechanizmy pozwalające instytucji identyfikować rzeczywiste lub potencjalne konflikty interesów, zapobiegać konfliktom interesów, właściwie reagować w przypadku powstania konfliktu interesów oraz eliminować konflikty interesów,
    - szczegółowy opis zabezpieczeń w sytuacji, gdy ocenie poddawani są udziałowcy lub akcjonariusze, podmioty zależne lub inne podmioty należące do grupy, w której działa instytucja oceny kredytowej,
    - informacje o istnieniu komórki audytu wewnętrznego lub innych środków gwarantujących skuteczne wdrażanie wewnętrznych procedur,
    - informacje o kwalifikacjach członków zespołów i komitetów ratingowych, w tym z zakresu wiedzy dotyczących metod ilościowych oraz doświadczenia w zakresie nadawania ocen wiarygodności kredytowej, jak też podnoszenia tych kwalifikacji poprzez odpowiednie programy szkoleń,
  - opis najważniejszych elementów kodeksu postępowania instytucji oceny kredytowej,
  - informację czy polityka wynagradzania kadr zajmujących się oceną wiarygodności kredytowej nie wpływa na niezależność i obiektywizm sporządzania ocen wiarygodności kredytowej,
  - szczegółowy opis polityki instytucji w zakresie cen ocen wiarygodności kredytowej,
  - informacje czy członkowie kadr biorący udział w nadawaniu ocen wiarygodności kredytowej nie wchodzi z podmiotami poddawany ocenie w związki gospodarcze, które mogłyby przeszkodzić nadaniu niezależnych i wysokiej jakości ocen wiarygodności kredytowej,

c) w zakresie metodologii, w celu sprawdzenia kryterium bieżącego przeglądu:

    - ogólne informacje o przeglądach ocen wiarygodności kredytowej, zawierające w szczególności opis wdrożonego procesu, najważniejsze jego cechy, zakres, częstotliwość, informacje o zaangażowanych w ten proces pracownikach i zespołach, stosowanych środkach, podejściu, najważniejszych etapach procesu monitorowania, aktualizacji danych, branych pod uwagę informacjach od podmiotu poddawanego ocenie wiarygodności kredytowej, automatycznych systemach ostrzegania, mechanizmach, dzięki którym błędy systematyczne ocen wiarygodności kredytowej mogą powodować potencjalne zmiany metod oceny wiarygodności kredytowej,
    - podsumowanie wyniku przeprowadzonych przeglądów,
    - informację czy system weryfikacji historycznej funkcjonuje co najmniej od roku,

d) w zakresie metodologii, w celu sprawdzenia kryterium przejrzystości i jawności:

    - informację o ogłoszeniu metodologii stosowanej przy nadawaniu ocen wiarygodności kredytowych,
    - opis sposobów wykorzystywanych w celu upublicznienia metodologii oraz warunków dostępu do ocen wiarygodności kredytowej dla potencjalnych użytkowników,
    - opis polityki przejrzystości w odniesieniu do zleconych oraz niezleconych ocen wiarygodności kredytowej,

e) w zakresie indywidualnych ocen wiarygodności kredytowej:

    - w celu sprawdzenia kryterium wiarygodności i akceptacji rynkowej dane wykazujące, że rynek wykorzystuje oceny wiarygodności kredytowej nadane przez instytucję, w szczególności udział w rynku, liczba podmiotów, którym instytucja nadała ocenę, okres działalności instytucji na rynku, dochód z działalności w zakresie nadawania ocen wiarygodności kredytowej,
    - w celu sprawdzenia kryterium przejrzystości i jawności ogólny opis procedur ogłoszenia;

4) informacji niezbędnych dla powiązania ocen wiarygodności kredytowej ze stopniami jakości kredytowej, obejmujących:

    - a) w zakresie ekspozycji innych niż pozycje z tytułu sekurytyzacji:

- informacje o przyjętej przez instytucję oceny kredytowej definicji niewykonania zobowiązania,
  - informacje o skumulowanej stopie niewykonania zobowiązania za trzyletni okres dla każdej kategorii oceny wiarygodności kredytowej (dostarczane następnie raz w roku w przypadku uznania instytucji oceny kredytowej) oraz co najmniej dwie najnowsze skumulowane stopy niewykonania zobowiązania, o ile są dostępne,
  - informacje o dziesięcioletniej średniej trzyletnich skumulowanych stóp niewykonania zobowiązania, przy czym jeżeli nie są one dostępne oszacowania instytucji oceny kredytowej o dziesięcioletniej średniej trzyletnich skumulowanych stóp niewykonania zobowiązania,
  - informacje o docelowym prawdopodobieństwie niewykonania zobowiązania dla każdej kategorii oceny wiarygodności kredytowej, o ile jest ono stosowane,
  - opis metodologii wykorzystywanej do obliczenia skumulowanych stóp niewykonania zobowiązania, w tym zasady doboru grupy (statyczna czy dynamiczna/korygowana), informacja o stosowanej definicji niewykonania zobowiązań, agregacji niewypłacalności (mechanizm ważenia),
  - istotność statystyczna stóp niewykonania zobowiązania,
  - charakterystyka dynamiczna metodologii oceny wiarygodności kredytowej,
  - znaczenie kategorii oceny wiarygodności kredytowej,
  - zakres ocen wiarygodności kredytowej nadawanych przez daną instytucję,
  - horyzont czasowy oceny wiarygodności kredytowej,
  - macierze przejścia,
  - obszar geograficzny, w jakim nadawane są oceny,
- b) w zakresie pozycji z tytułu sekurytyzacji:
- informacje o stosowanej definicji niewykonania zobowiązania lub utraty wartości, na podstawie której wyznaczane są stopy niewykonania zobowiązania lub utraty wartości,
  - dane dotyczące wielkości stóp, o których mowa w lit. a tir. 2, 3, 5 i 6 dla poszczególnych kategorii ocen wiarygodności kredytowej wraz z opisem głównych czynników wpływających na te wielkości,
  - dane dotyczące strat lub odzyskania,
  - znaczenie kategorii oceny wiarygodności kredytowej,
  - zakres ocen wiarygodności kredytowej nadawanych przez daną instytucję,
  - horyzont czasowy oceny wiarygodności kredytowej,
  - macierze przejścia,
  - obszar geograficzny, w jakim nadawane są oceny;
- 5) dodatkowych informacji dotyczących ocen wiarygodności kredytowej w zakresie instytucji zbiorowego inwestowania w rozumieniu art. 1, pkt 2 dyrektywy Rady nr 85/611/EWG z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) (Dz.U. UE. L. 85.375.3 z późn. zm.) zawierających:
- a) prezentację ocen wiarygodności kredytowej w zakresie instytucji zbiorowego inwestowania, uważanych za odnoszące się głównie do jakości kredytowej należących do nich aktywów,
  - b) opis czynników i zakres, w jakim są one brane pod uwagę przy nadawaniu oceny wiarygodności kredytowej,
  - c) znaczenie kategorii oceny wiarygodności kredytowej,
  - d) zakres ocen wiarygodności kredytowej nadawanych przez daną instytucję,
  - e) horyzont czasowy oceny wiarygodności kredytowej,
  - f) macierze przejścia,
  - g) obszar geograficzny, w jakim nadawane są oceny.

§ 64. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Komisji.

§ 65. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Komisji Nadzoru Finansowego
Stanisław Kluza

2

OGŁOSZENIE

z dnia 11 stycznia 2008 r.

w sprawie ustalenia wysokości maksymalnej technicznej stopy zwrotu

Na podstawie § 43 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń (Dz.U. Nr 248, poz. 1846) Komisja Nadzoru Finansowego ogłasza, że wysokość maksymalnej stopy technicznej wynosi 3,21%.

PRZEWODNICZĄCY
Komisji Nadzoru Finansowego
Stanisław Kluza

3

Komunikat Nr 45
Komisji Egzaminacyjnej dla doradców inwestycyjnych
z dnia 18 stycznia 2008 r.

w sprawie ustalenia zakresu tematycznego sprawdzianu umiejętności

Na podstawie art. 128 ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz.U. Nr 183, poz. 1538 z późn. zm.) ustala się:

§ 1. Zakres tematyczny sprawdzianu umiejętności, wyznaczonego na dzień 6 kwietnia 2008 r., stanowiący załącznik do niniejszego komunikatu.

§ 2. Komunikat wchodzi w życie z dniem podpisania.

PRZEWODNICZĄCY
Komisji Egzaminacyjnej
dla Doradców Inwestycyjnych
Marek Szuszkiewicz

Załącznik do Komunikatu Nr 45
Komisji Egzaminacyjnej dla doradców inwestycyjnych
z dnia 18 stycznia 2008 r. – zakres tematyczny sprawdzianu umiejętności

1. Zagadnienia prawne.	1.3.8.	Spółka akcyjna.
1.1. Papiery wartościowe i inne instrumenty finansowe nie będące papierami wartościowymi.	1.3.9.	Przekształcenia, łączenie i podział spółek.
1.1.1. Istota i właściwości papieru wartościowego.	1.3.10.	Postępowanie upadłościowe i naprawcze.
1.1.2. Rodzaje papierów wartościowych.	1.3.11.	Emisja akcji i obligacji.
1.1.3. Sposoby przenoszenia praw z papierów wartościowych.	1.3.12.	Handel elektroniczny.
1.1.4. Akcje i obligacje.	1.3.13.	Niektóre zabezpieczenia finansowe.
1.1.5. Prawa pochodne.	1.3.14.	Konglomerat finansowy.
1.1.6. Skarbowe papiery wartościowe.	1.3.15.	Ostateczność rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku.
1.1.7. Bankowe papiery wartościowe.	1.4. Zagadnienia dotyczące majątku i finansów publicznych.	
1.1.8. Weksel i czek.	1.4.1.	Finanse państwa.
1.1.9. Maklerskie instrumenty finansowe nie będące papierami wartościowymi.	1.4.2.	Finanse jednostek samorządu terytorialnego.
1.1.10. Inne instrumenty finansowe nie będące papierami wartościowymi.	1.4.3.	Skarbowe papiery wartościowe.
1.2. Zagadnienia prawa cywilnego.	1.4.4.	Samorządowe papiery wartościowe.
1.2.1. Osobowość prawna, zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych.	1.5. Obrót instrumentami finansowymi.	
1.2.2. Czynności prawne i przesłanki ważności umowy.	1.5.1.	Przepisy ogólne.
1.2.3. Przedstawicielstwo i pośrednictwo w obrocie gospodarczym.	1.5.2.	Komisja Nadzoru Finansowego – organizacja, zasady działania, uprawnienia.
1.2.4. Ogólne warunki umów.	1.5.3.	Prowadzenie działalności przez firmy inwestycyjne.
1.2.5. Skutki niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązań.	1.5.4.	Banki powiernicze.
1.2.6. Obrót wierzytelnościami.	1.5.5.	Kluby inwestora.
1.2.7. Najważniejsze typy zobowiązań umownych (zlecenie, komis, agencja, przechowanie, przekaz).	1.5.6.	Doradcy inwestycyjni.
1.3. Działalność gospodarcza i zagadnienia prawa handlowego.	1.5.7.	Inwestowanie za granicą.
1.3.1. Prowadzenie działalności gospodarczej.	1.5.8.	Manipulacja instrumentami finansowymi.
1.3.2. Spółki prawa handlowego – zagadnienia ogólne.	1.5.9.	Rekomendacje dotyczące instrumentów finansowych.
1.3.3. Spółka jawna.	1.5.10.	Przyjęte praktyki rynkowe.
1.3.4. Spółka partnerska.	1.5.11.	Obrót zorganizowany i system depozytowo-rozliczeniowy.
1.3.5. Spółka komandytowa.	1.5.12.	Obowiązkowy system rekompensat.
1.3.6. Spółka komandytowo-akcyjna.	1.5.13.	Tajemnica zawodowa i informacje poufne.
1.3.7. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.	1.5.14.	Oferta publiczna, ubieganie się o dopuszczenie instrumentów finansowych do obrotu na rynku regulowanym.
	1.5.15.	Znaczne pakiety akcji. Ochrona akcjonariuszy mniejszościowych.
	1.5.16.	Odpowiedzialność cywilna, karna i administracyjna.

- 1.6. Towarzystwa i fundusze inwestycyjne.**
- 1.6.1. Zasady tworzenia i funkcjonowanie funduszy inwestycyjnych.
- 1.6.2. Rodzaje funduszy inwestycyjnych. Szczególne konstrukcje i typy funduszy inwestycyjnych.
- 1.6.3. Tworzenie i działanie towarzystw funduszy inwestycyjnych.
- 1.6.4. Zadania i zasady funkcjonowania depozytariusza.
- 1.6.5. Obowiązki informacyjne funduszy inwestycyjnych.
- 1.6.6. Nadzór nad funduszami i towarzystwami funduszy inwestycyjnych.
- 1.6.7. Łączenie, przejęcie, przekształcenie, rozwiązanie i likwidacja funduszu inwestycyjnego.
- 1.6.8. Zbiornicze portfele papierów wartościowych.
- 1.6.9. Zasady działania zagranicznych funduszy inwestycyjnych na terytorium RP.
- 1.6.10. Zasady działania towarzystw funduszy inwestycyjnych na terytorium państw członkowskich.
- 1.6.11. Zasady działania spółek zarządzających na terytorium RP.
- 1.7. Zasady opodatkowania na rynku finansowym.**
- 1.7.1. Ogólne zasady podatkowe.
- 1.7.2. Zyski dywidendowe, odsetkowe i kapitałowe.
- 1.7.3. Podatek dochodowy.
- 1.7.4. Podatek od towarów i usług.
- 1.7.5. Podatek od spadków i darowizn.
- 1.7.6. Opodatkowanie osób prawnych.
- 1.7.7. Opodatkowanie osób fizycznych.
- 1.7.8. Opłaty skarbowe.
- 1.8. Zagadnienia dotyczące pozostałych segmentów rynku finansowego.**
- 1.8.1. Banki na rynku kapitałowym.
- 1.8.2. Zakłady ubezpieczeń na rynku kapitałowym.
- 1.8.3. Otwarte fundusze emerytalne.
- 1.8.4. Pracownicze programy emerytalne.
- 1.8.5. Indywidualne Konta Emerytalne.
- 1.8.6. Organizacja giełd towarowych i obrotu towarami giełdowymi.
- 1.8.7. Narodowe Fundusze Inwestycyjne.
- 1.8.8. Nadzór nad segmentami rynku finansowego.
- 2. Rachunkowość finansowa, obowiązki informacyjne emitentów i analiza sprawozdań finansowych.**
- 2.1. Zakres rachunkowości finansowej.**
- 2.1.1. Rachunkowość jako system informacyjny.
- 2.1.2. Rachunkowość finansowa a rachunkowość zarządcza.
- 2.1.3. Podstawowe koncepcje, zasady i definicje rachunkowości finansowej.
- 2.2. Źródła standaryzacji rachunkowości.**
- 2.2.1. Regulacje krajowe i zagraniczne.
- 2.2.2. Dyrektywy Rady Unii Europejskiej.
- 2.2.3. Międzynarodowe Standardy Rachunkowości, Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej i ich interpretacje.
- 2.2.4. Amerykańskie standardy rachunkowości.
- 2.3. Sprawozdawczość finansowa.**
- 2.3.1. Cechy jakościowe sprawozdań finansowych.
- 2.3.2. Zakres, forma prezentacji i zasady sporządzenia sprawozdań finansowych.
- 2.3.3. Składniki sprawozdań finansowych.
- 2.3.3.1. Bilans.
- 2.3.3.2. Rachunek zysków i strat.
- 2.3.3.3. Zestawienie zmian w kapitale własnym.
- 2.3.3.4. Rachunek przepływów pieniężnych.
- 2.3.3.5. Informacja dodatkowa.
- 2.3.4. Analiza zdarzeń i operacji gospodarczych.
- 2.3.4.1. Wpływ na sytuację majątkową.
- 2.3.4.2. Wpływ na sytuację finansową.
- 2.3.4.3. Wpływ na wynik finansowy.
- 2.3.4.4. Wpływ na przepływy pieniężne.
- 2.3.5. Użytkownicy sprawozdań finansowych.
- 2.3.6. Badanie, przegląd, ogłaszanie sprawozdań finansowych.
- 2.3.7. Rekonstrukcja pozycji sprawozdania finansowego do analizy finansowej.
- 2.4. Metody wyceny składników aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego.**
- 2.4.1. Metody wyceny aktywów.
- 2.4.2. Metody wyceny pasywów.
- 2.4.3. Rachunkowość kapitałów własnych.
- 2.4.4. Zasady ustalania przychodów.
- 2.4.5. Zasady ustalania kosztów.
- 2.4.6. Metody ustalania wyniku finansowego.
- 2.5. Zagadnienia szczególne rachunkowości finansowej.**
- 2.5.1. Pozycje w walutach obcych; różnice kursowe.
- 2.5.2. Rachunkowość instrumentów finansowych.
- 2.5.3. Koszty prac rozwojowych.
- 2.5.4. Rachunkowość transakcji leasingowych.
- 2.5.5. Rachunkowość łączenia się spółek.
- 2.5.6. Elementy rachunkowości inflacyjnej.
- 2.5.7. Pozycje pozabilansowe.
- 2.5.8. Podatek odroczony.
- 2.5.9. Kontrakty długoterminowe.
- 2.5.10. Inne zagadnienia szczególne (zdarzenia po dniu bilansowym, zmiany wartości szacunkowych, korekta błędów podstawowych, zmiana polityki rachunkowości).
- 2.6. Konsolidacja sprawozdań finansowych.**
- 2.6.1. Jednostka dominująca, znaczący inwestor, jednostka zależna, współzależna, stowarzyszona, grupa kapitałowa, jednostki powiązane, jednostki podporządkowane.
- 2.6.2. Zwolnienia i wyłączenia z konsolidacji.
- 2.6.3. Metody konsolidacji (metoda pełna, metoda proporcjonalna).
- 2.6.4. Wycena metodą praw własności.
- 2.6.5. Konsolidacja na dzień „nabycia”.
- 2.6.6. Konsolidacja po dniu „nabycia”.
- 2.6.7. Konsolidacja sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych.
- 2.6.8. Zakres, forma prezentacji i zasady sporządzenia skonsolidowanych sprawozdań finansowych.
- 2.6.9. Badanie, przegląd, ogłaszanie skonsolidowanych sprawozdań finansowych.
- 2.6.10. Rekonstrukcja pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego do analizy finansowej.
- 2.7. Szczególne zasady rachunkowości.**
- 2.7.1. Szczególne zasady rachunkowości banków.

- 2.7.2. Szczególne zasady rachunkowości zakładów ubezpieczeń.
- 2.7.3. Szczególne zasady rachunkowości funduszy inwestycyjnych.
- 2.7.4. Szczególne zasady rachunkowości narodowych funduszy inwestycyjnych.
- 2.7.5. Szczególne zasady rachunkowości funduszy emerytalnych.
- 2.7.6. Szczególne zasady rachunkowości domów maklerskich.
- 2.7.7. Szczególne zasady rachunkowości bankowych biur maklerskich.
- 2.8. Obowiązki informacyjne emitentów.**
  - 2.8.1. Prospekt emisyjny.
  - 2.8.2. Memorandum informacyjne.
  - 2.8.3. Informacje bieżące.
  - 2.8.4. Raporty okresowe.
  - 2.8.5. Inne obowiązki informacyjne emitentów i inwestorów.
- 2.9. Analiza finansowa z uwzględnieniem banków i zakładów ubezpieczeń.**
  - 2.9.1. Analiza trendu.
  - 2.9.2. Analiza struktury pionowej i poziomej bilansu.
  - 2.9.3. Analiza porównawcza.
    - 2.9.3.1. Analiza makroekonomiczna.
    - 2.9.3.2. Analiza międzysektorowa.
    - 2.9.3.3. Analiza wewnątrzsektorowa.
  - 2.9.4. Analiza rachunku zysków i strat.
  - 2.9.5. Analiza przepływów gotówkowych.
  - 2.9.6. Analiza wskaźnikowa.
    - 2.9.6.1. Analiza płynności.
    - 2.9.6.2. Analiza aktywności (efektywności).
    - 2.9.6.3. Analiza zadłużenia.
    - 2.9.6.4. Analiza rentowności.
    - 2.9.6.5. Analiza wskaźników rynkowych (np. zysk na akcję).
    - 2.9.6.6. Współczynnik wypłacalności (dla banków).
    - 2.9.6.7. Margines wypłacalności i kapitał gwarancyjny (dla zakładów ubezpieczeń).
    - 2.9.6.8. Model (piramida) Du Ponta.
    - 2.9.6.9. Możliwości i ograniczenia analizy wskaźnikowej.
- 3. Etyka i przeciwdziałanie przestępstwom na rynku kapitałowym.**
  - 3.1. Etyka.**
    - 3.1.1. Obowiązki doradcy wobec pracodawcy.
    - 3.1.2. Obowiązki doradcy wobec klienta.
    - 3.1.3. Zasady przygotowania rekomendacji i decyzji inwestycyjnych.
    - 3.1.4. Zasady zarządzania portfelem.
    - 3.1.5. Zasady korzystania z różnych źródeł informacji.
    - 3.1.6. Jawność konfliktów.
    - 3.1.7. Przyjmowanie dodatkowych korzyści materialnych.
    - 3.1.8. Zachowanie tajemnicy zawodowej oraz poufność informacji.
    - 3.1.9. Doradca a środki masowego przekazu.
  - 3.2. Ochrona danych osobowych.**
  - 3.3. Przestępstwa na rynku kapitałowym.**
  - 3.4. Przeciwdziałanie praniu brudnych pieniędzy.**

Aktualnie i poprzednio wydane egzemplarze można nabyć w Gospodarstwie Pomocniczym Zakładu Wydawniczo-Poligraficznego MPiPS, 00-502 Warszawa, ul. Bracka 4, tel. 0-22 629-27-01, fax 0-22 622 48 18

Cena prenumeraty rocznej w 2008 roku wynosi 180 zł za jeden egzemplarz i zostanie skorygowana w rozliczeniu rocznym. Zamówienia z podaniem ilości egzemplarzy należy składać do Gospodarstwa Pomocniczego Zakładu Wydawniczo-Poligraficznego MPiPS, 00-502 Warszawa, ul. Bracka 4, tel. 0-22 629-27-01, fax 0-22 622 48 18

Koszt prenumeraty ze zleceniem wysyłki za granicę jest o 100% wyższy, w przypadku zlecenia dostawy drogą lotniczą – koszt dostawy lotniczej w pełni pokrywa prenumerator.

Zastrzegamy sobie prawo zmiany ceny prenumeraty.

Druk na zlecenie Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego.

Nakład 130 egz.

Cena zł 13,35 (Vat 0%)
